

Raingardens in Norway – the work to introduce SUDS into routine business

Bent C. Braskerud

Oslo Water and Sewerage Works

Green Infrastructure: a growing need

6th & 7th October 2015

Urbanization and climate change => runoff

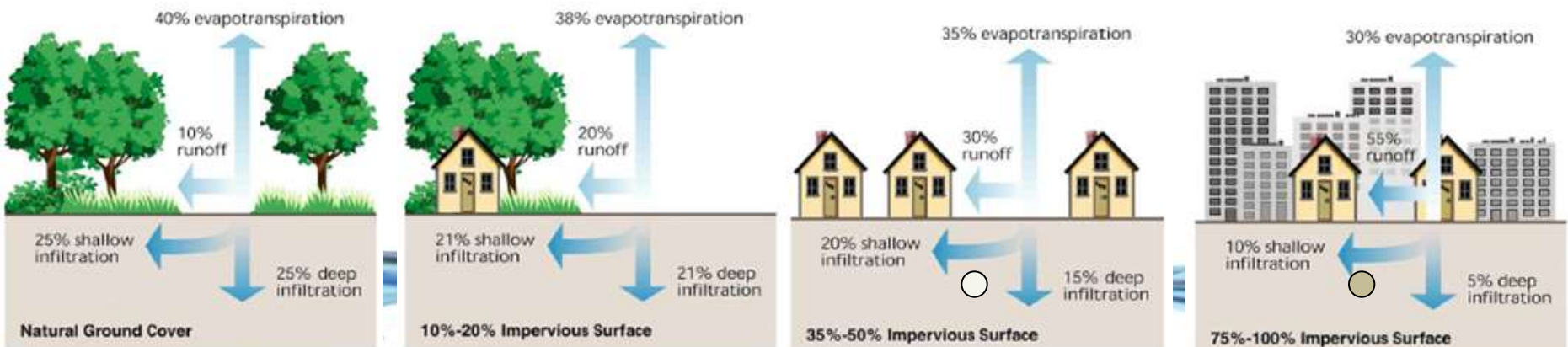
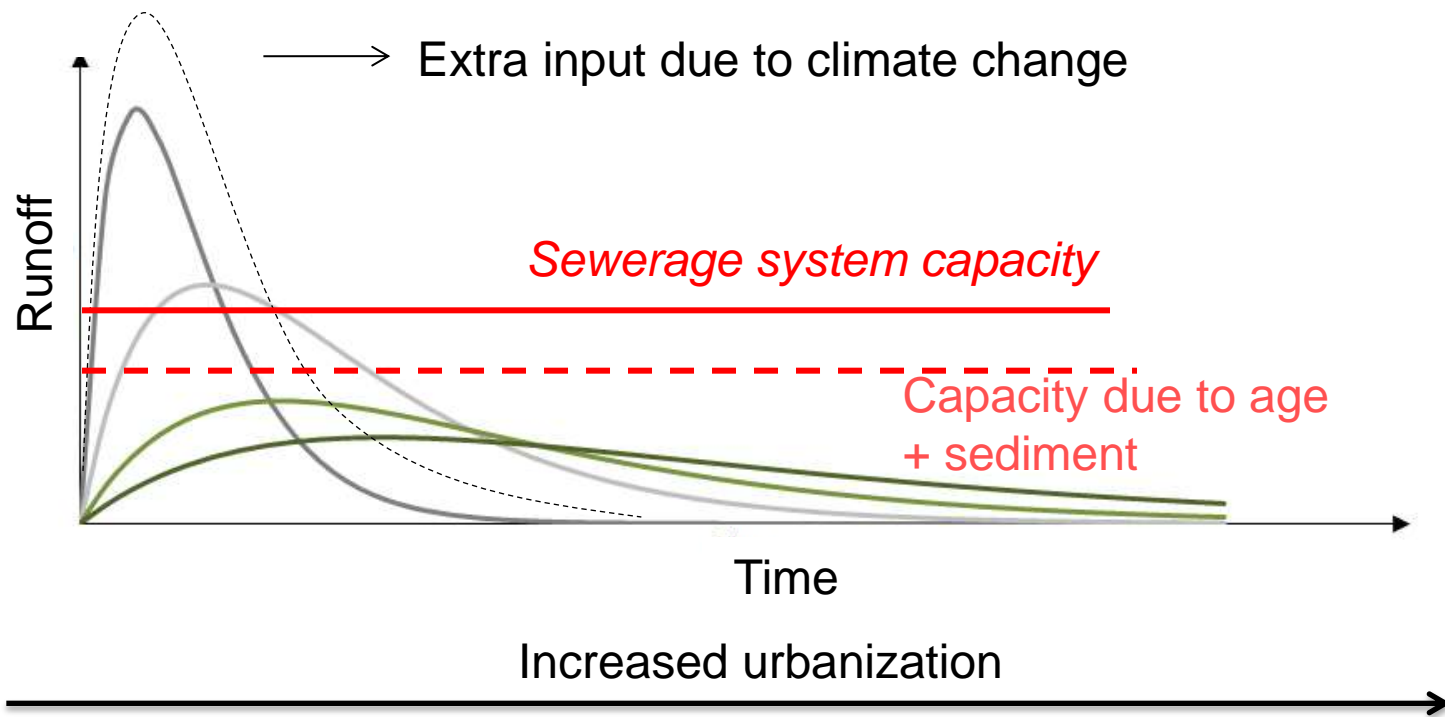

Figure based on: Stream Corridor Restoration Principles, processes, and Practices (2001) USDA-Natural Resources Conservation Service

«Köbenhavn rain»

Summer 2011
ca 150 mm in 2 hours

Köbenhavn summer 2011 + summer 2010 and 2014

Damage approx. 1 billion Euro
+ loss of cultural heritage

«Frida» in Nedre Eiker 6.-7. August 2012 ca. 114 mm in 2 timer

Oslo needs to handle

1. Stormwater strategy

- All political parties agree

2. Action plan

- Finish this year

Strategy goal

Oslo will take care of the stormwater using local, open measures:

- Reduce damage on human health, buildings, property and infrastructure
- Take care of the environment according to the EU WFD
- Use stormwater as a resource to make the city better.

Less damages due to stormwater

Surface water need to have good quality

Use the stormwater locally

From a gray to a bluegreen city

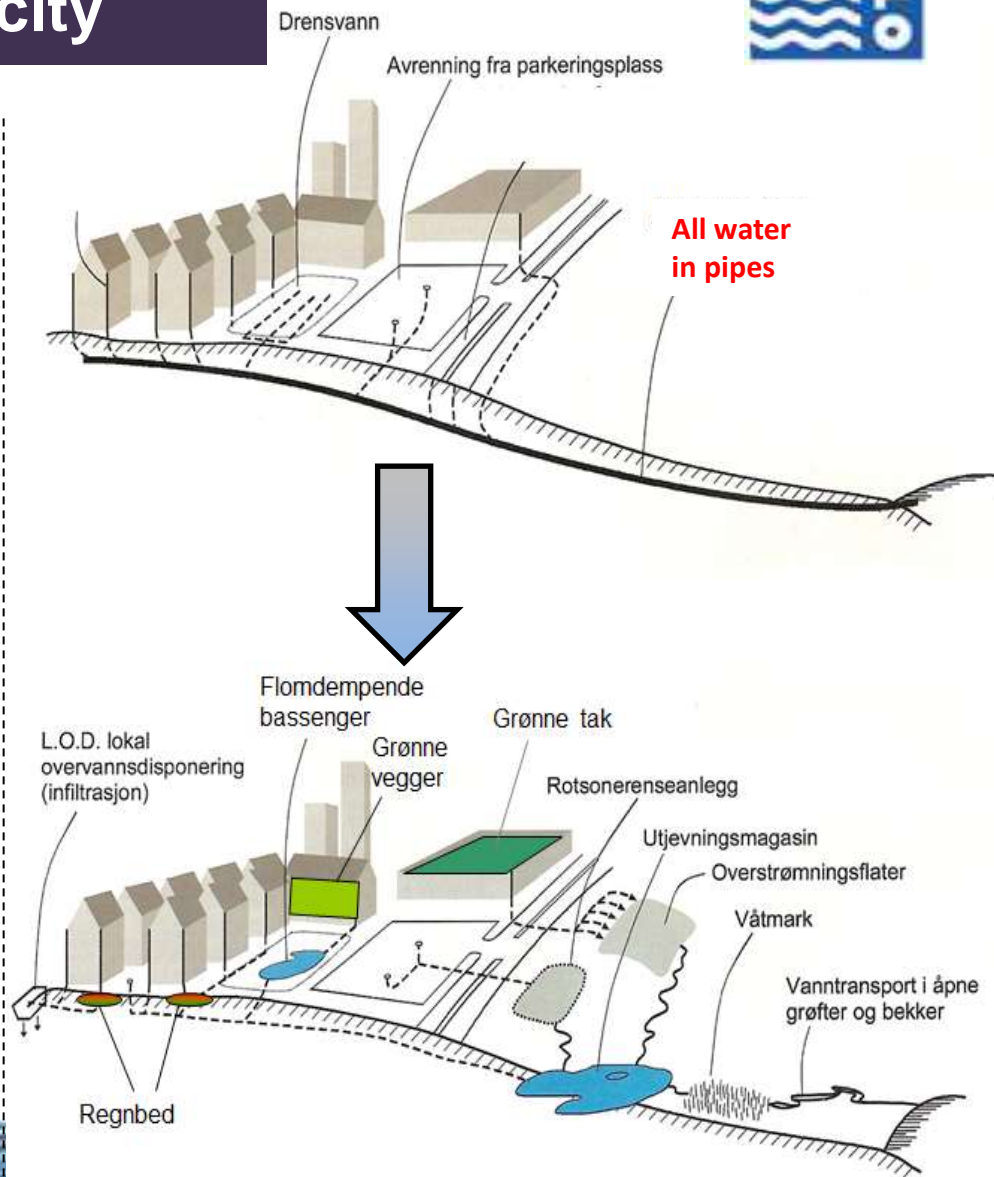
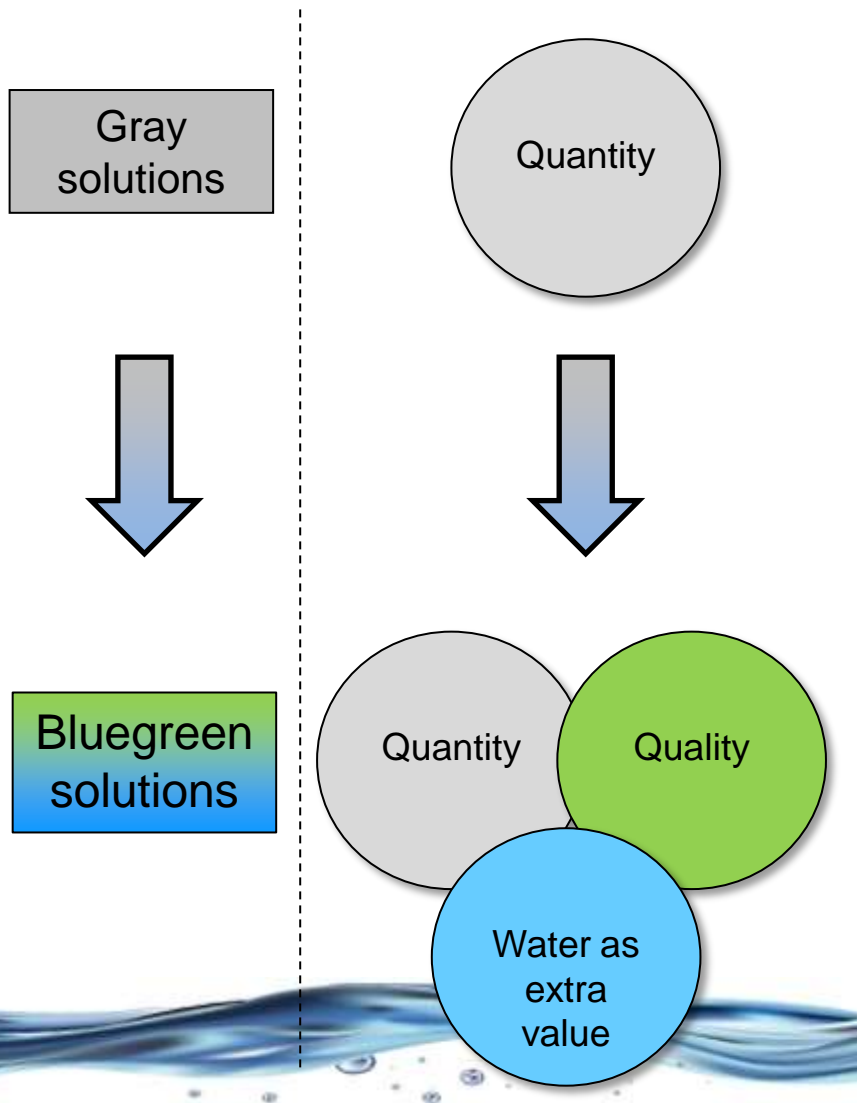

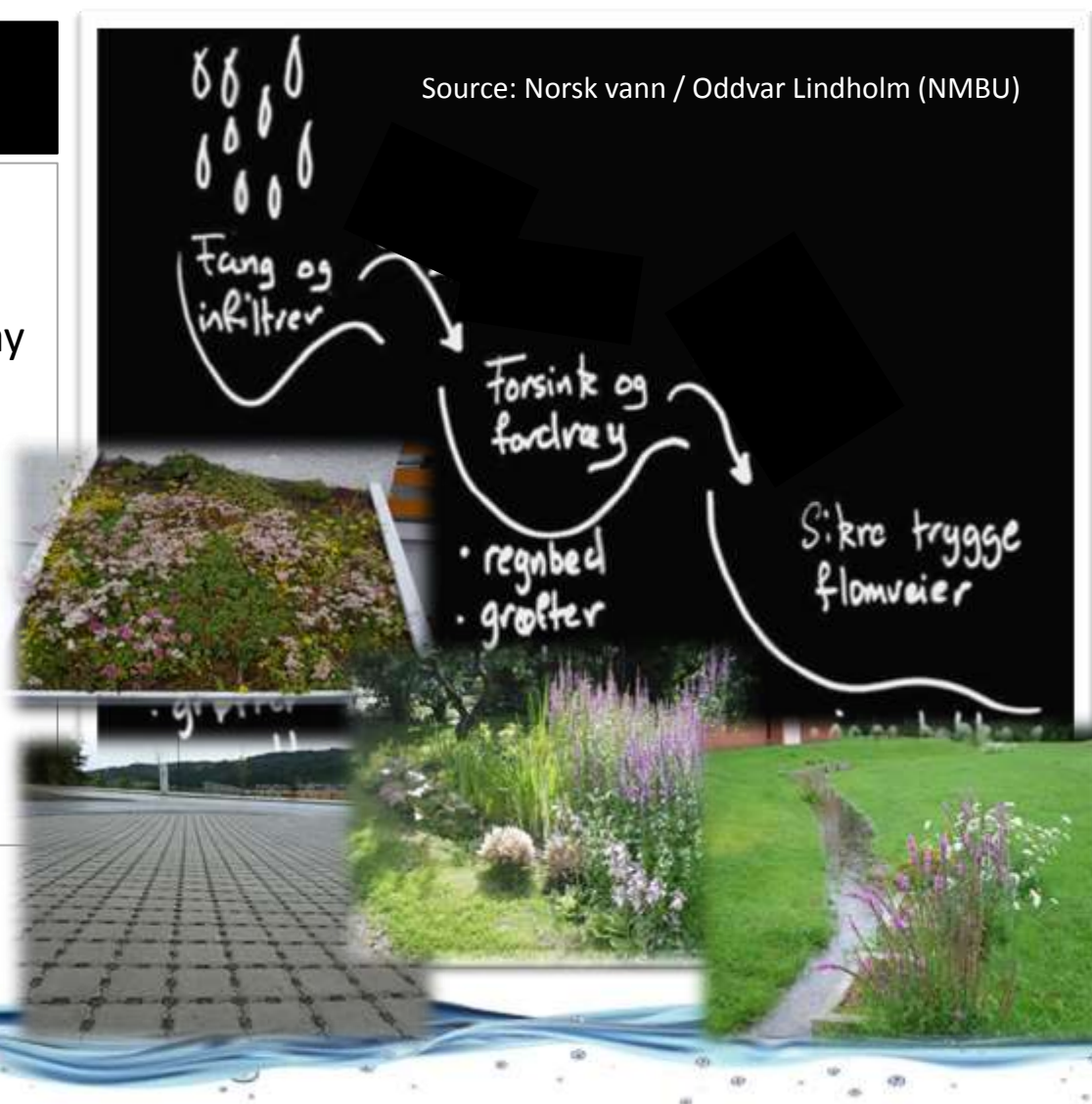
Figure rearranged from
Norsk Vann Report 162/2008

Stormwater toolbox

Stormwater 3-step approach « S3SA »

1. **Small rain** – infiltration
2. **More rain** – collect and delay
3. **Heavy rain** – secure floodways

The city will start to test the solutions on it's own property; to learn

Planning tools

Oslo kommune
Vann- og avløpsetaten

Vedtatt 12.10.2011, versjon 1.0
Revidert: 14.03.2012, versjon 1.1
Revidert: 13.02.2015, versjon 1.2

OVERVANNSHÅNDTERING

Urban drainage, a manual for developers

EN VEILEDER FOR UTBYGGER

Check list

10.4.4 Sjekkliste

Punkter som må inkluderes i søknad. Alle ruter merket med ☐ eller Ja/Nei skal fylles ut for respektive ramme eller spørsmålssett (PG). Tabellen fortsetter på neste side.

Sjekkliste ved søknad om forhåndsuttalelse v 1.0

		Kapitel- referanse i veileder	Ramme	IG
1	Har saken tidligere vært hos VAV for uttalelse av overvannshåndtering i forbindelse med rammetillatelse?			Ja/Nei
a	Er det foresatt endringer i forhold til den gitte forhåndsuttalelse?			Ja/Nei
	Hvis ja må alle punktene besvares på nytt, endringene gjøres tydelig.			☐
2	Beskrivelse av tomta og tiltaket (tekst og kart)	5 og 10.3	☐	☐

How much water is entering your lot?

d	Helling, vannets retning, mulige vannveger fra naboeiendommen		☐	☐
e	Er grunnen forurenses/består av akuttgifter?		Ja/Nei	Ja/Nei
f	Er, eller vil overvannet bli forurenses?	2.2, 5 og 9.3	Ja/Nei	Ja/Nei
g	Beskrivelse av infiltrasjonsvolumet		☐	☐

How will you take care of it, using blue and green solutions?

4	Valg av tiltak tilpasset 3-trinnsstrategien og tilbakeholdning i de respektive tiltakene	7 og 8.2	☐	☐
a	Grønne tak (m ²)	7.1	Ja/Nei	Ja/Nei
b	Frakoble takrenner (m ²)	3	Ja/Nei	Ja/Nei
c	Regnbud (m ²)	7.1	Ja/Nei	Ja/Nei
d	Infiltrasjonsflater (m ²)		Ja/Nei	Ja/Nei
e	Overvannssesareal (m ²)		Ja/Nei	Ja/Nei
f	Andre løsninger (m ²)		Ja/Nei	Ja/Nei
g	Flomveier (beskrivelse og/eller kart)	8.3	Ja/Nei	☐

5	Er tiltaket en del av flere byggetrinn?		Ja/Nei	Ja/Nei
a	Hvis ja: Gi en oversikt over alle byggetrinn?		☐	☐
b	Hvis ja: Er en helhetlig plan for overvannshåndtering vedlagt?		☐	☐
6	Ikke rettet prosjektet nasjonale og lokale retningslinjer?	C	☐	☐

Where will the excess water go?

a	Hvis ikke, er det begrunnet hvorfor?		☐	☐
---	--------------------------------------	--	--------------------------	--------------------------

8	Søkes det om påslipp til offentlig avløpsledning?	10.2	Ja/Nei	Ja/Nei
a	Er det oppgitt hvor stor mengde (l/s) det maksimalt søkes om å slippe på avløpsnettet?	9.2	☐	☐
b	Er det beskrevet og tegnet inn til hvilken/hvilke ledning/ledninger overvannet skal føres til?	2.2	☐	☐
c	Er det sendt inn dokumentasjon på hvor mengdebegrenser/regulator monteres? (kart)	9.1 og 10.3		☐
d	Er drift/vedlikehold beskrevet/avtalt?	4.2 og 9.4.2		☐
9	Finnes det andre saker registrert hos VAV som er relatert til denne saken eller har det tidligere vært dialog med personer i VAV? (gjelder kun i forhold til overvannshåndtering)		Ja/Nei	Ja/Nei
a	Hvis ja, angi saksnummer og/eller referat fra møter? Hvis det ikke foreligger dokumentasjon vil saken behandles som ny sak for overvannshåndtering.		☐	☐

¹LOD: Lokal overvanns disponering

The sewerage system

Maximum input of stormwater to the sewerage system.

Total catchment	Stormwater pipe	Combined sewer	Pipe diameter
hektar	l/s	l/s	mm
< 0,1	3 - 5	0	230 - 300
0,1 - 0,5	5 - 20	3 - 5	380 - 500
0,5 - 1,0	20 - 35	5 - 10	550 - 650
1,0 - 1,5	35 - 50	10 - 15	650 - 750

Usually less water is allowed to our sewer network

Plenty of possibilities

- More than 25 soft measures
- More than 90 physical measures

Buildings			
Name of measure	type	S3SA	Retention process
Grønne tak			
	Ekstensive	1, 2	I, E
	Mellomform	1, 2	I, E
	Intensive	1, 2	I, E
Grønne vegger			
	Klatreplanter	1	E
	Plantevegg, levende vegg	1	I, E
Vanntålerante			
	Tette bygg	3	F
	Vanntålende bygg	3	F
	Flomsatte garasjeanlegg	2	O
		3	F
Flytende hus			
Hindre vanninntregning fra rør	Tilbakelagsventil	2, 3	F
Frakobling takrenner		1, 2	I
Tak basseng		1, 2	O
Løvfiler		2	U
Urbane areas			
Name of measure	Type	S3SA	Retention process
Regnhøsting	Takvann/regnvannstøkker	1	O
Tørre fordøyingsbasseng	Lite	1, 2	O, I
	Stort	2	O, I
Infiltrasjonsbassenger	Raingarden	1, 2	O, I, E
Terskler med strupet utløp		2, 3	O
Dam	Dam	1, 2	O
	Flordam	1, 2	O
	Sedimentasjonsdammer	2, 3	O
	Ombygge	2, 3	O
Konstruerte våtmarker	Lomnevåtmark	1, 2	O, E

Raingarden basic content

3-7 % of catchment

"Dry" within few hours

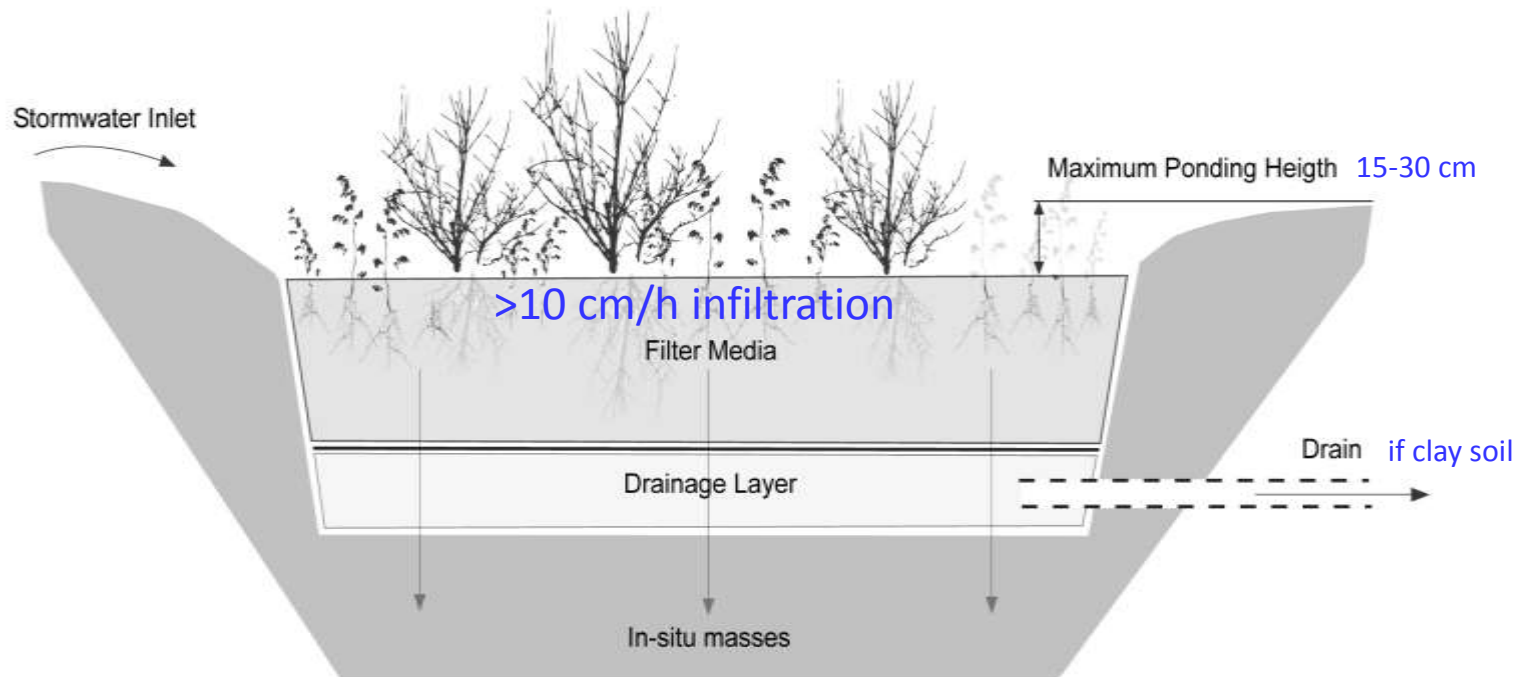

Figure: Erle Stenberg

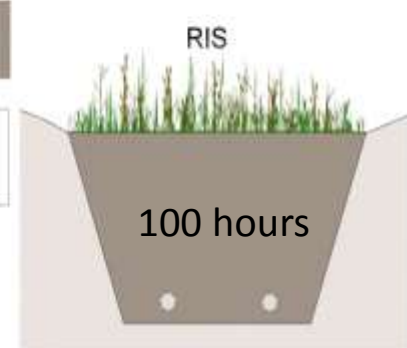
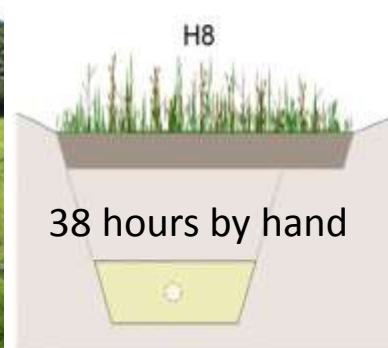
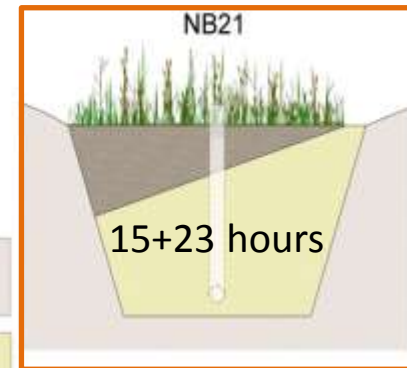
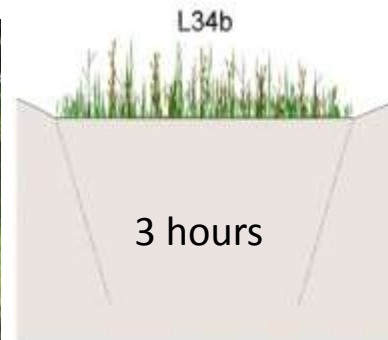
Raingardens

Raingarden on clay soil in Trondheim

Photo: Arvid Ekle

Testing 4 in Norway

STEDEGEN
MASSE

DRENSLAG

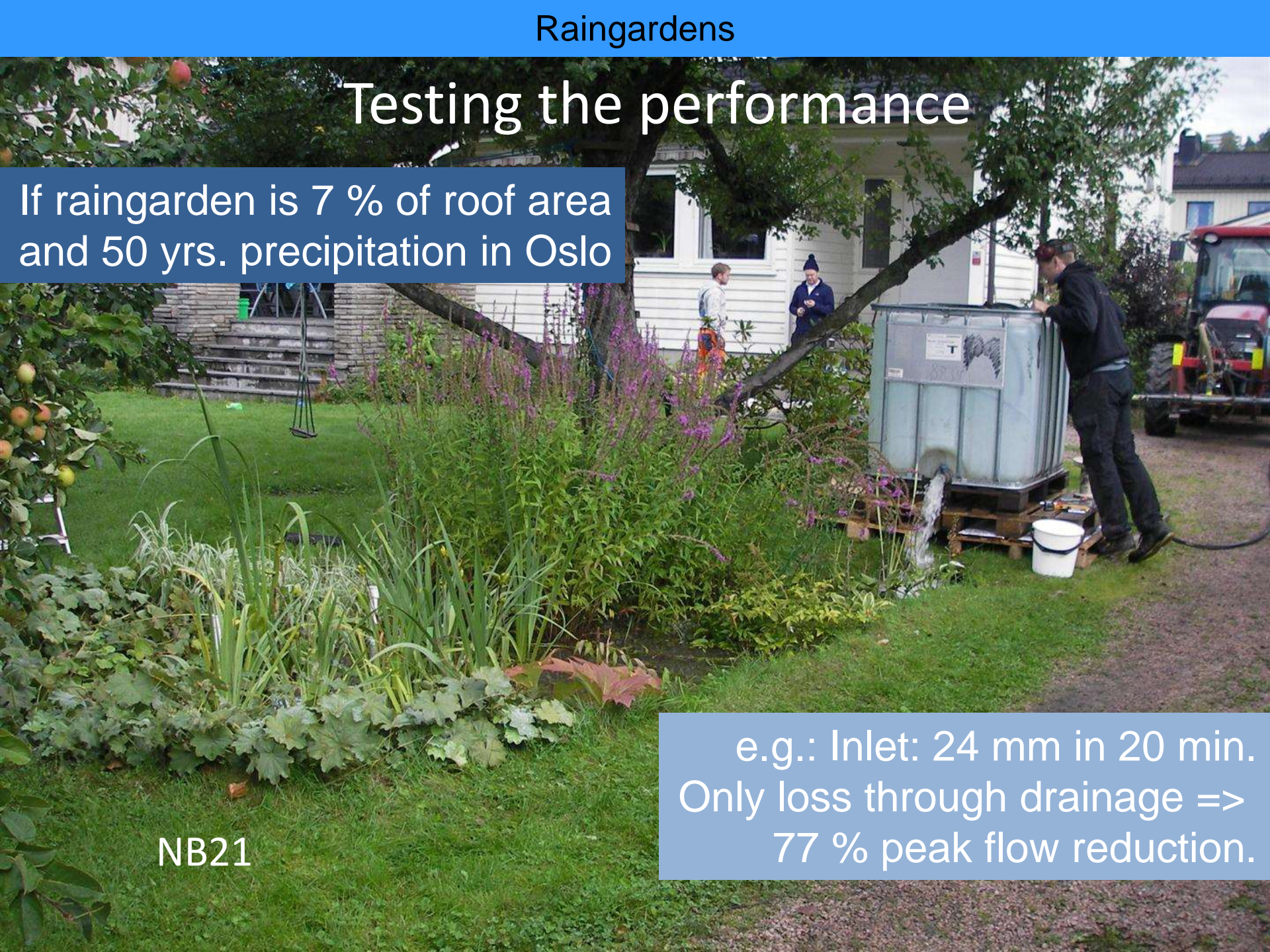
FILTERMEDIUM

DRENSRØR

Testing the performance

If raingarden is 7 % of roof area
and 50 yrs. precipitation in Oslo

NB21

e.g.: Inlet: 24 mm in 20 min.
Only loss through drainage =>
77 % peak flow reduction.

Raingardens

$$A_{\text{raingarden}} = \frac{A_{\text{field}} \cdot c \cdot P}{h_{\text{max}} + K_h \cdot t_r}$$

$A_{\text{raingarden}}$ surface area[m²],

A_{field} watershed area [m²],

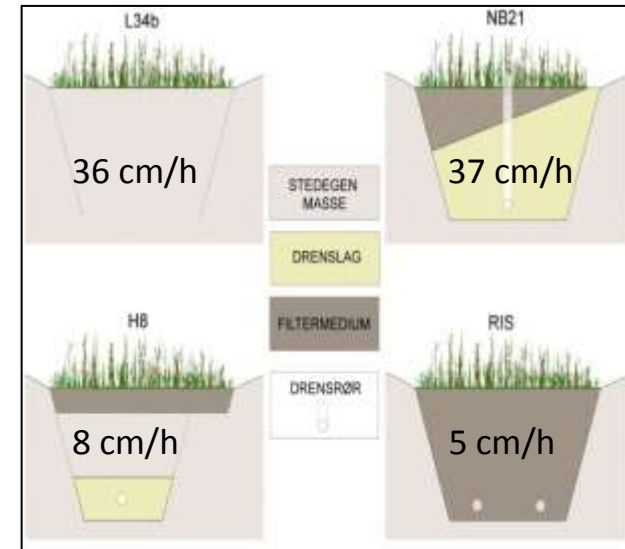
c average runoff coefficient in watershed [-],

P precipitation [m],

h_{max} maximum ponding before runoff from raingarden [m],

K_h saturated hydraulic conductivity of filter media [m/h]

t_r duration of stormwater flow [h]

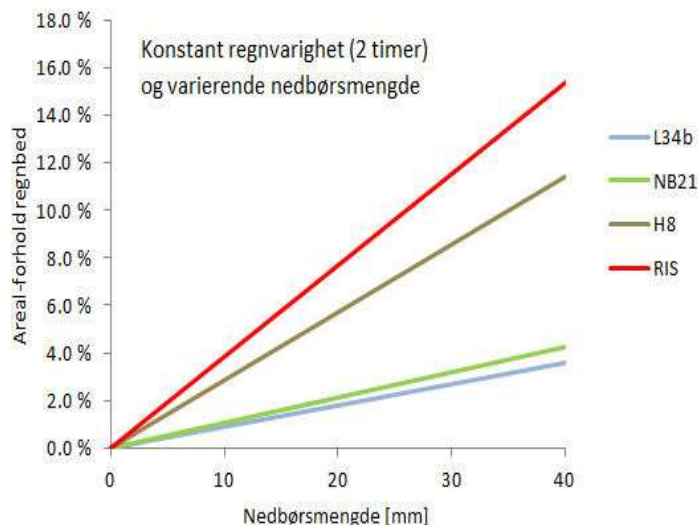

Two papers available in English:

1: [Suggestions for designing and constructing bioretention cells for a Nordic climate](#), by K.H. Paus and B.C. Braskerud. *Vatten* 3/2014

2: [The Hydrological Performance of Bioretention Cells in Regions with Cold Climates: Seasonal Variation and Implications for Designs](#)

By K.H. Paus, T.M. Muthanna, B.C. Braskerud (*in press*)
Journal of Hydrology Research

Oslo kommune
Bymiljøetaten

Deichmannsgate

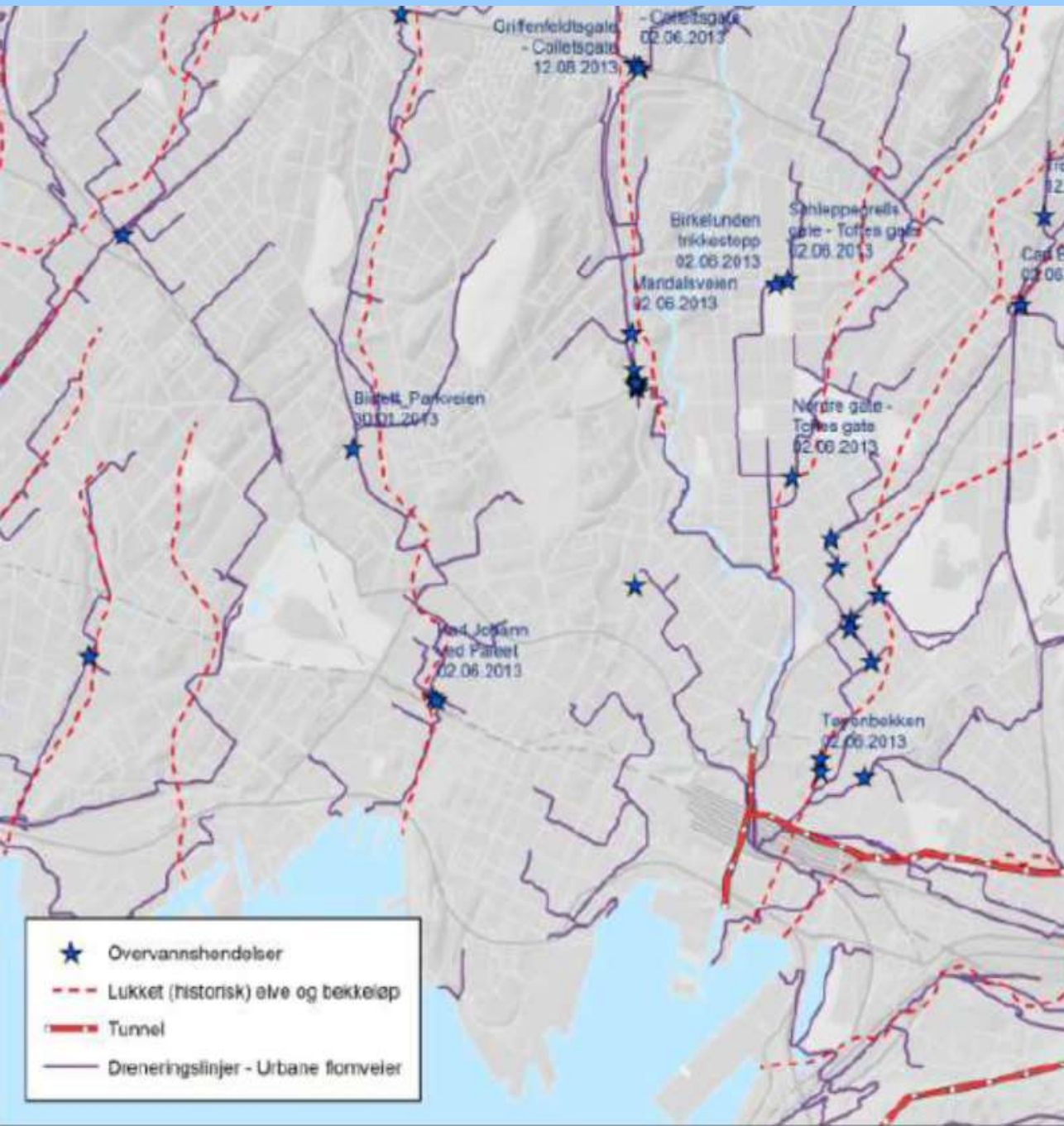
We try it out in praxis; 9 raingardens in a street in 2016

Step 3: Secure floodways

GIS finds the floodways

**Important tool for
spatial planning**

Give the water space

Making floodways + reopening streams

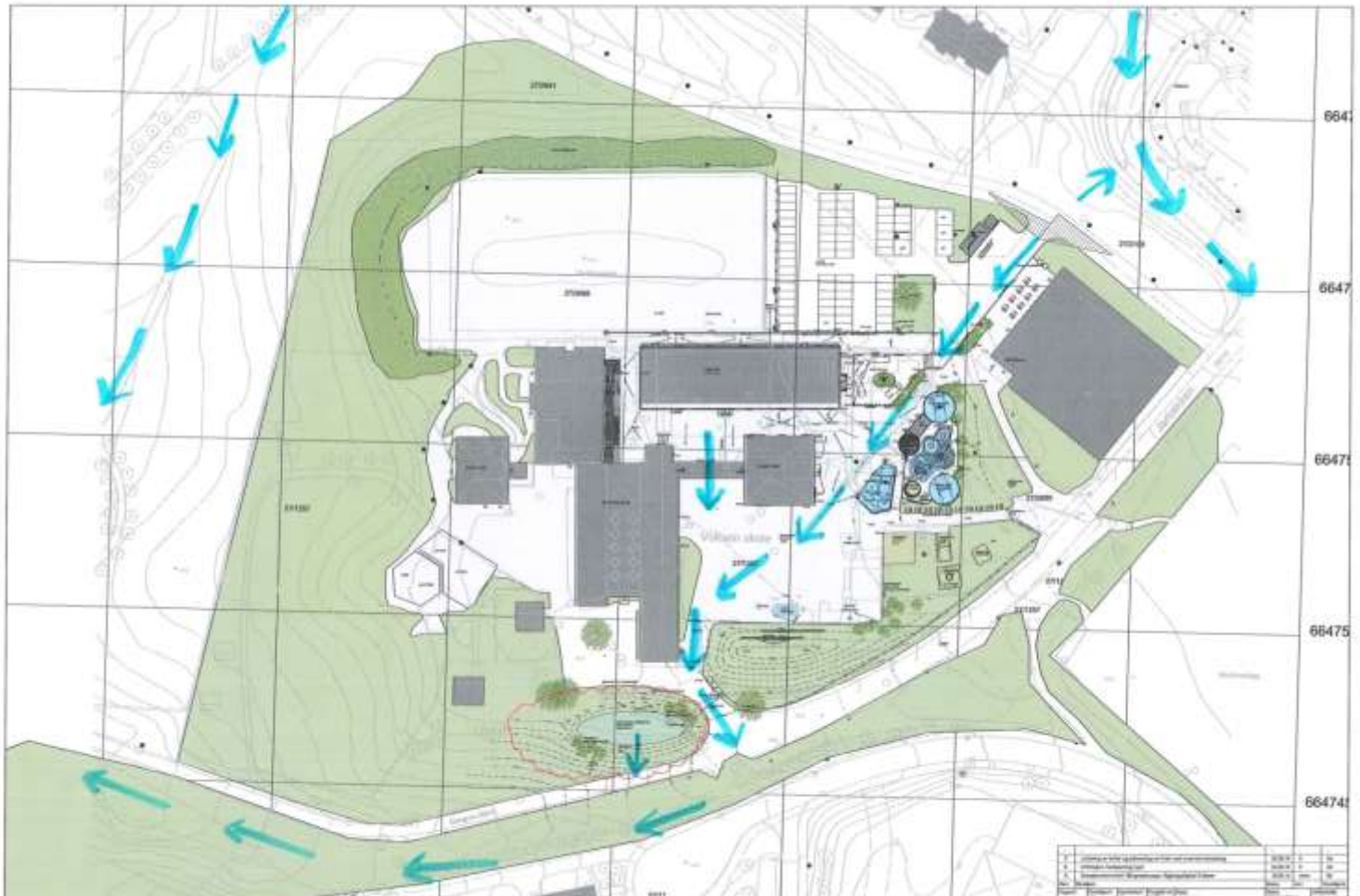

Examples

Show us how you are taking care of the stormwater using Step 1 and 2 in the S3SA.

Where are the flood ways; Step 3

Where is the stormwater entering your plot, and to whom are you sending your water?

Thanks for listening
to 3 important steps!

Bent.Braskerud@vav.oslo.kommune.no

If time: a nice little Canadian film on blue&green water infrastructure.

https://www.youtube.com/watch?v=p_LXQGqUj9o

